

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 25.2.2015
COM(2015) 70 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

**Maanteevedudel kasutatava bensiini ja diislikütuse kvaliteet Euroopa Liidus:
kaheteistkümnes aastaaruanne
(aruandeaasta 2013)**

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Maanteevedudel kasutatava bensiini ja diislikütuse kvaliteet Euroopa Liidus: kaheteistkümnes aastaaruanne (aruandeaasta 2013)

1. SISSEJUHATUS

Käesolevas aruandes tehakse kokkuvõtte 2013. aasta andmetest, mille liikmesriigid on direktiivi 98/70/EÜ¹ (edaspidi „direktiiv”) kohaselt esitanud maanteevedudel kasutatava bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta ELis; liikmesriigid esitavad kõnealuseid andmeid juba kaksteist aastat. Euroopa Liidus müüdava maanteevedudel kasutatava bensiini ja diislikütuse spetsifikatsioonid on sätestatud direktiivis: esimene spetsifikatsioon jõustus 1. jaanuaril 2000, teine 1. jaanuaril 2005 ning kolmas 1. jaanuaril 2009. Nende spetsifikatsioonidega piiratakse kõigi ELis maanteedel kasutatavate mootorikütuste väävlisisaldust näitajani 10 ppm. Täiendavad nõuded on määratletud Euroopa standardis kütusekvaliteedi järelevalvesüsteemi kohta, EN 14274:2012, mille täitmist nõutakse alates 2004.

Samuti nõutakse vastavalt kõnealusele direktiivile liikmesriikidelt kokkuvõtlike aruannete esitamist nende territooriumil müüdavate kütuste kvaliteedi kohta. Esialgne aruandevorm on sätestatud komisjoni 18. veebruari 2002. aasta otsuses 2002/159/EÜ². Direktiivi nõuded on arenenud seoses uute kütusespetsifikatsioonide ja aruandlust käsitlevate nõuetega. Kõik liikmesriigid saavad aruandevormi, et kaasa arvata kõik asjakohased andmed, mis võimaldavad Euroopa tasandil analüüsi ja liikmesriikide kütusekvaliteedi järelevalve tulemuste võrdlust. Aruandevormis järgitakse komisjoni otsuses 2002/159/EÜ andmete esitamise kohta kehtestatud nõudeid ning komisjon vaatab vormi igal aastal läbi ja kiidab heaks.

2013. aastal järgisid kõik liikmesriigid kütusespetsifikatsioone, milles on nõutud, et maanteevedudel kasutatavate kütuste väävlisisaldus peab olema alla 10 ppm. Lisaks on liikmesriigid hakanud esitama aruandeid kütuste kohta, millele on lisatud etanooli. Selline aruandlus on nõutav alates 1. jaanuarist 2011.

Kõik liikmesriigid esitasid oma aruanded ettenähtud vormis. 28st iga-aastasest kütusekvaliteedi järelevalvesüsteemi aruandest 24 esitati tähtjaks, s.o 30. juuniks, kaks aruannet esitati vähem kui nädal aega hiljem ning kaks viimast aruannet esitati ühe kuu jooksul alates algsest tähtjast. See näitab, et tähtpäevast kinnipidamine on viimastel aastatel pidevalt paranenud.

2. KÜTUSE MÜÜK EUROOPAS

2013. aastal müüdi ELis diislikütust oluliselt rohkem kui bensiini – diislikütuse müük oli 243 516 miljonit liitrit ja bensiini müük 106 082 miljonit liitrit.

¹ EÜT L 350, 28.12.1998, lk 58.

² EÜT L 53, 23.2.2002, lk 30.

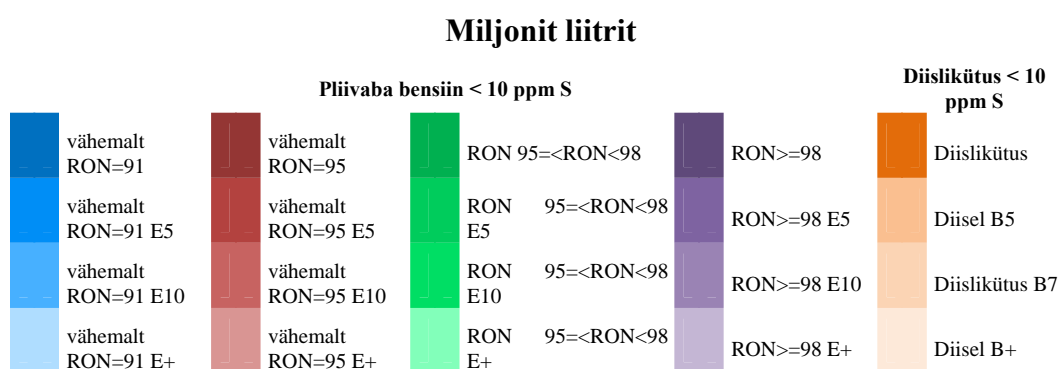
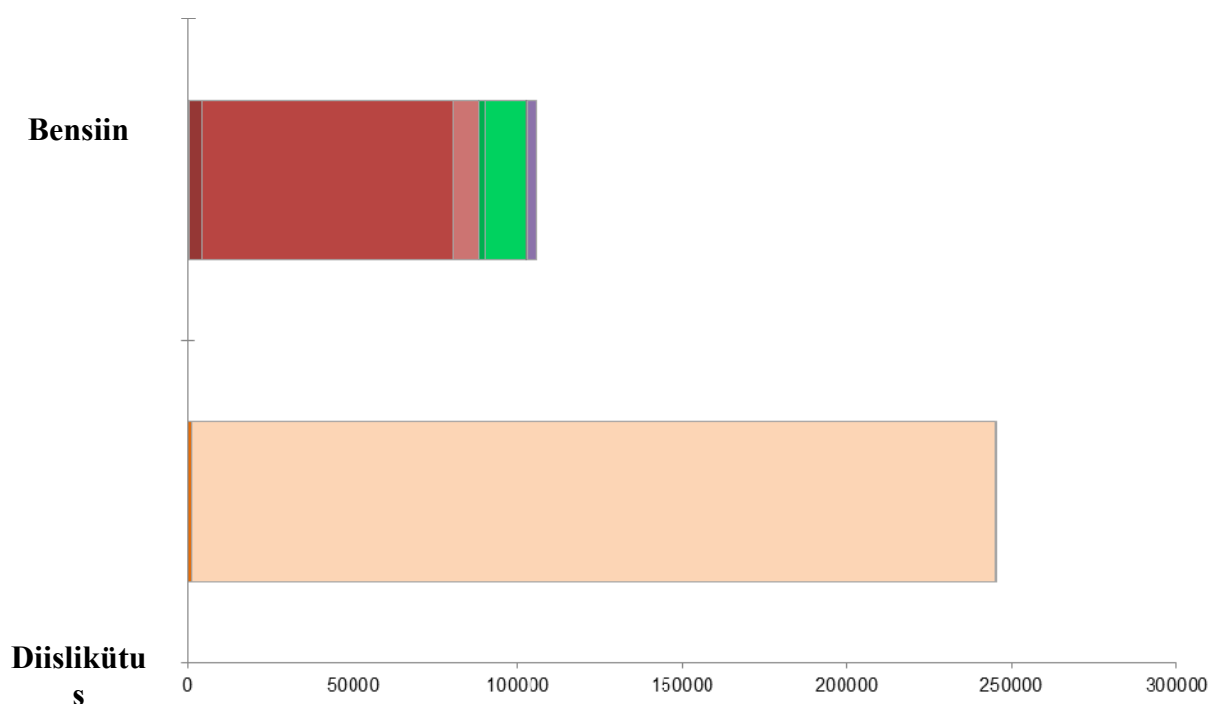
Mis puutub bensiini kvaliteedikategooriatesse, siis RON 91 müüdi kõigest 369 miljonit liitrit (0,4%) ja RON 95–98 müüdi 14 335 miljonit liitrit (13,5%). RON 98 kogumüük oli 3 396 miljonit liitrit (3,2%) ning RON 95 esindas suuremat osa bensiinimüügist 87 982 miljoni liitriga (82,9%).

Diislikütuse puhul moodustas enamiku läbimüügist kvaliteediklassi B7 kütus, mida müüdi 241 946 miljonit liitrit (99%). B+ ja rasvhapete metüülestreid mittesisaldavat diislikütust müüdi kokku 1 570 miljonit liitrit.

Kuigi diislikütus on Euroopas enim kasutatav kütus, vähenes selle müük 2013. aastal neljandat aastat järjest. Ka vähenes 2013. aastal bensiini müük. Bensiini müük on tegelikult vähenenud alates 2004. aastast. Mis puutub bensiini kvaliteedikategooriatesse, siis RON 91 on Euroopa turult peaaegu kadunud ja seda müüakse praegu väga väikestes kogustes.

Joonisel 1 on esitatud Euroopas müüdüd bensiini ja diislikütuse kogus kütuseliikide kaupa.

Joonis 1. Kütuse müük ELis kütuseliikide kaupa 2013. aastal

2.1. Kütuse kättesaadavus 2013. aastal

Üks peamisi muutusi 2013. aastal on see, et RON 91 on turult peaaegu kadunud ja seda müüakse praegu vaid neljas riigis. Taani on ainus riik, kus selle kütuse müük on nimetamisväärne.

E10 müüakse vaid kolmes liikmesriigis: Prantsusmaal, Soomes ja Saksamaal.

Tabelis 1 on esitatud müüdud kütuste kogused ja liigid liikmesriikide kaupa.

Tabel 1. Kütusemüük EL 28 liikmesriigis liikide kaupa 2013. aastal

Kütuseliik	Bensiini müük (miljonit liitrit)					Diislikütuse müük (miljonit liitrit)
	vähemalt RON=91	vähemalt RON=95	vähemalt RON=98	RON ≥98	Bensiin kokku	Diislikütus kokku
Austria	31	–	2 151	53	2 235	7 667
Belgia	–	1 389	–	278	1 667	8 011
Bulgaaria	–	674	–	21	695	2 178
Küpros	–	–	448	26	474	310
Horvaatia	–	693	24	25	742	1 682
Tšehhi Vabariik	10	2 052	–	34	2 096	4 983
Taani	322	1 503	1	–	1 826	3 032
Eesti	–	–	292	24	316	806
Soome	–	1 187	865	–	2 052	2 878
Prantsusmaa	–	9 363	–	–	9 363	40 419
Saksamaa	6	23 498	–	1 440	24 944	41 671
Kreeka	–	3 491	22	98	3 611	2 639
Ungari	–	1 537	–	48	1 585	3 244
Iirimaa	–	1 684	–	–	1 684	2 648
Itaalia	–	9 015	–	–	9 015	26 755
Läti	–	251	23	–	274	889
Leedu	–	262	–	8	270	1 288
Luksemburg	–	–	353	76	429	1 964
Malta	–	–	98	–	98	116
Madalmaad	–	5 239	–	58	5 297	7 264
Poola	–	4 464	–	428	4 892	13 159
Portugal	–	–	1 360	103	1 463	4 867
Rumeenia	–	–	1 585	91	1 676	4 807
Slovakkia	–	691	–	13	704	1 317

Sloveenia	–	–	591	32	623	2 213
Hispaania	–	–	5 872	424	6 296	24 411
Rootsi	–	3 619	–	116	3 735	5 394
Ühendkuningriik	–	17 370	650	–	18 020	26 904
Kokku	369	87 982	14 335	3 396	106 082	243 516

Tabeli 1 alusel võib välja tuua mõned üldised punktid.

- Diislikütus valitseb turgu kõigis 28 liikmesriigis peale kahe – Kreekas on bensiini turuosa kütuse müügist 57,8 % ja Küprosel 60,5 %.
- Belgias on diislikütuse osakaal turul kõige suurem – 82,8 %. Diislikütuse osakaal on üle 80 % ka Leedus (82,7 %), Luksemburgis (82,1 %) ja Prantsusmaal (81,2 %).
- Suurim osa kütusest müüdi 2013. aastal Saksamaal – 19,1 % ELi kütuse kogumüügist; 37,4 % müüdüd kütusest moodustas bensiin ja 62,6 % diislikütus. ELi suuruselt järgmine turg oli Prantsusmaa: 14,3 % ELis müüdüd bensiinist ja diislikütusest; 18,8 % müüdüd kütusest moodustas bensiin ja 81,2 % diislikütus. Ühendkuningriigi kütusemüük moodustas 12,9 % kütuse kogumüügist ELis; 40,1 % müüdüd kütusest moodustas bensiin ja 59,9 % diislikütus.
- Suuremas osas riikidest on diislikütuse maksumäär bensiini omast madalam (mõnikord märkimisväärselt). See koos diiselmootoriga sõidukite suurema tõhususega (bensiniisõidukitega võrreldes) ja diiselmootoriga autode täiustustega on olnud peamine tegur diislikütuse kasutamise suurenemisel ELis.
- RON 95 on ülekaalukalt kõige levinum bensiiniliik enamikus liikmesriikides, sellele järgneb 95<RON<98.

3. KÜTUSEKVALITEEDI JÄRELEVALVE 2013. AASTAL

3.1. Eri liikmesriikides kasutatud süsteemide kirjeldused

Kütusekvaliteedi järelevalve tegemiseks kasutatakse ELis eri lähenemisviise. Ehkki liikmesriikide vaheline sidusus on aasta-aastalt pisut paranenud, ulatuvad variandid Euroopa standardil EN 14274³ põhinevatest süsteemidest, mille puhul proovid võetakse paljudest kütuse jaemüügikohtadest, kuni riiklike süsteemideni.

Direktiiviga on lubatud alternatiivsed järelevalvesüsteemid eeldusel, et need tagavad standardiga EN 14274 sama usaldusväärsed tulemused, kuigi kriteeriumid tulemuste

³ EN 14274:2003. Mootorikütused. Bensiini ja diislikütuse kvaliteedi hindamine. Kütusekvaliteedi järelevalvesüsteem.

hindamiseks ei ole kindlaks määratud. Seetõttu ei ole selge, kas olemasolevad süsteemid, mis ei põhine standardil EN 14274, vastavad sellele kriteeriumile.

2013. aastal on enamik liikmesriike esitanud täiendavat teavet oma järelevalvesüsteemi valiku kohta (kui kasutatakse standardi EN 14274 statistilist mudelit) või on esitanud teavet riikliku järelevalvesüsteemi valiku kohta.

Näited kütusekvaliteedi järelevalvesüsteemidest 28 liikmesriigis 2013. aastal:

- viiel puhul on otsustatud kasutada standardi EN 14274 statistilist mudelit A (Austria, Soome, Kreeka, Itaalia ja Hispaania);
- viiel puhul kasutati standardi EN 14274 statistilist mudelit B (Prantsusmaa, Saksamaa, Poola, Bulgaaria ja Rumeenia);
- kümnel puhul kasutati standardi EN 14274 statistilist mudelit C (Iirimaa, Portugal, Küpros, Horvaatia, Tšehhi Vabariik, Eesti, Ungari, Leedu, Slovakkia ja Sloveenia) ning
- ülejäänud kaheksal puhul kasutati riiklikku järelevalvesüsteemi.

3.2. Proovivõtt ja aruandlus

Üks põhipunkte kütuse kvaliteedi hindamisel on see, kuidas toimub proovide võtmine. Proovid tuleb võtta vastavalt standardis EN 14274 sätestatud nõuetele.

Kõnealuses standardis on määratud selliste proovide arv ja asukohad, millest liikmesriigid peavad kütusekvaliteedi aruannetes teatama. Standardis on samuti määratud proovide miinimumarv kütuse kvaliteedikategooria kohta igal talve- ja suveperioodil. Tabelis 2 on esitatud üksikute liikmesriikide proovivõtu ja aruandluse jaotus 2013. aastal. Kui liikmesriik on kasutanud standardis EN 14274 esitatud statistilist mudelit, arvutatakse vähim nõutud proovide üldarv selliselt, et oleks teada vähim nõutud proovide arv iga mudeli kohta (A, B ja C).

Tabelis 2 on esitatud ka võetud proovide üldarvu ja teenindusjaamadest võetud proovide jaotus. Kõik liikmesriigid esitasid 2013. aastal kõnealuse jaotuse. Standardis EN 14274 on ette nähtud, et vähim nõutud arv proove tuleb võtta tanklatest, mis on määratletud „*jaemüügi- või kommertsteenindusjaamadena, kus kütus tangitakse sõidukitesse nende käitamiseks*”. Seetõttu tuleb jaotusterminalidest või rafineerimistehastest võetavad proovid võtta lisaks teenindusjaamadest võetud proovidele, et oleks täidetud proovide miinimumarvu nõue.

3.3. Komisjoni EU Piloti menetlus

Nagu eespool mainiti, peavad liikmesriigid direktiivi artikli 8 lõike 2 kohaselt kehtestama kütusekvaliteedi järelevalvesüsteemid vastavalt asjakohastele Euroopa standarditele ning kui kasutatakse alternatiivset kütusekvaliteedi järelevalvesüsteemi, peab see tagama sama usaldusväärset tulemused.

Nagu mainiti 2012. aasta aruandes, tundub, et mõned liikmesriigid ei järgi neid nõudeid täielikult. Lahknevused on peamiselt seotud proovide arvu, proovivõtu koha ja kõigi vajalike

näitajate mõõtmisega, et tagada asjakohane kütusekvaliteet. Käesoleva aruande tabelitest 2 ja 3 on näha, et mõned eelnimetatud lahknevused on endiselt aktuaalsed.

2012. aasta aruande vastuvõtmise järel algatati 2014. aastal EU Piloti menetlus 20 liikmesriigi suhtes. Kõik kõnealused riigid vastasid ja lubasid oma aruandlussüsteeme parandada. Kuna need meetmed ei ole 2013. aasta aruandega hõlmatud, ei saa nende liikmesriikidega kokkulepitud parandusmeetmeid käesolevas aruandes näidata. Komisjon eeldab, et aruandlus paraneb märgatavalt 2014. aastal.

Tabel 2. Kokkuvõtte liikmesriikide proovivõtust ja aruandlusest seoses direktiivi 98/70/EÜ ja Euroopa standardi EN 14274 nõuetega

Liikmesriik	Kütusekvaliteedi järelevalvesüsteemi mudel (1)	Suurus (2)	Suve- ja talveperioodid eraldi? (3)	Proovivõtte eraldi kvaliteedikategooria ja perioodi kohta (4)	Nõutud proovide koguarv (5)		Võetud proovid (6)		Teenindusjaamast võetud proovid (7)	
					Bensiin	Diislikütus	Bensiin	Diislikütus	Bensiin	Diislikütus
Austria	A	S	✓	50	104	100	106	100	106	100
Belgia	N	S	✓	(50)	(200)	(100)	2013	6387	2013	6387
Bulgaaria	B	S	✓	100	206	200	475	491	460	476
Horvaatia	C	S	✓	50	108	100	105	168	91	152
Küpros	C	S	✓	50	106	100	268	153	268	153
Tšehhi Vabariik	C	S	✓	50	103	106	907	1237	926	1237
Taani	N	S	✓	(50)	(201)	(100)	43	21	43	21
Eesti	C	S	✓	50	108	100	350	210	350	210
Soome	A	S	✓	50	200	100	223	115	223	115
Prantsusmaa	B	L	✓	200	800	400	487	420	487	420
Saksamaa	B	L	✓	200	825	400	741	399	741	399
Kreeka	A	S	✓	50	103	100	116	100	116	100
Ungari	C	S	✓	50	104	100	120	120	120	120
Iirimaa	C	S	✓	50	100	100	199	199	199	199
Itaalia	A	L	✓	100	200	200	200	200	200	200
Läti	N	S	✓	(50)	(110)	(150)	91	153	45	47
Leedu	C	S	✓	50	104	100	106	100	104	100
Luksemburg	N	S	✓	(50)	(200)	(100)	66	86	58	86
Malta	N	S	✓	(50)	100	100	44	43	34	32
Madalmaad	N	S	✓	(50)	(102)	(100)	100	100	100	100
Poola	B	S	✓	100	220	200	539	406	539	406
Portugal	C	S	✓	50	108	100	143	112	23	12
Rumeenia	B	S	✓	100	212	200	92	72	92	72
Slovakkia	C	S	✓	50	102	100	151	122	110	122
Sloveenia	C	S	✓	50	106	100	146	165	146	117
Hispaania	A	L	✓	100	214	200	400	200	126	99
Rootsi	N	S	✓	(50)	(104)	(100)	602	776	0	0
Ühendkuningriik	N	L	×	(100)	(208)	(200)	1262	2109	473	280

#	Veerg	Selgitavad märkused
(1)	Kütusekvaliteedi järelevalvesüsteemi mudel	N = riiklik kütusekvaliteedi järelevalvesüsteem A = standardi EN 14274 statistiline mudel A B = standardi EN 14274 statistiline mudel B C = standardi EN 14274 statistiline mudel C
(2)	Suurus – riigi suurus	S = väike (maanteevedudel kasutatavate mootorikütuste müük kokku < 15 miljonit tonni aastas) L = suur (maanteevedudel kasutatavate mootorikütuste müük kokku > 15 miljonit tonni aastas)

(3)	Suve- ja talveperiood eraldi?	✓Aruanded on esitatud eraldi suve- ja talveperioodi kohta; ✗aruandlus on esitatud üksnes kogu aasta kohta.
(4)	Proovivõtt eraldi kvaliteedikategooria ja perioodi kohta	EN 14274: Kvaliteedikategooriate puhul, mis moodustavad alla 10 % kogumüügist, kehtivad vähem ranged proovivõtunõuded. Liikmesriikide puhul, kes kasutavad riiklikku kütusekvaliteedi järelevalvesüsteemi, on hinnanguline samaväärne vähim proovide arv (põhineb kütuse müügil) näidatud sulgudes ().
(5)	Nõutud proovide koguarv	Standardi EN 14274 jaoks arvutatud vähim proovide koguarv, mis on nõutav vastavalt kütusekvaliteedi järelevalvesüsteemi mudelile ja riigi suurusele. Nõutav vähim proovide arv tuleb võtta „kasutuskohast” tanklates. Liikmesriikide puhul, kes kasutavad riiklikku kütusekvaliteedi järelevalvesüsteemi, on hinnanguline samaväärne vähim proovide arv (põhineb kütuse müügil) näidatud sulgudes ().
(6)	Võetud proovid	Kõigist asukohtadest (teenindusjaamad, terminalid ja rafineerimistehased) võetud proovide koguarv kütuseliikide kaupa.
(7)	Teenindusjaamast võetud proovid	Teenindusjaamast võetud proovide koguarv; tanklad (era- ja avalik sektor). Aruanded nende kohta esitatakse eraldi standardaruande vormil; kui teenindusjaamadest võetud proovide arv ei vasta võetud proovide koguarvule, on see tingitud erinevustest esialgselt esitatud aruandes (eelkõige Prantsusmaa ja Tšehhi Vabariigi puhul, kus teenindusjaamast võetud proovide arv on suurem kui võetud proovide koguarv).
	Bensiin	Bensiin
	Diislikütus	Diislikütus

Tabel 3. Kokkuvõtte liikmesriikides esitamata jäetud näitajatest kütusekategorია kaupa

Selles tabelis on esitatud näitajad, mida liikmesriigid ei hinnanud nõuetekohaselt 2013. aastal. Mõnesid tabelis esitatud küsimusi on juba käsitletud EU Piloti menetluse raames ja asjaomased liikmesriigid on lubanud need probleemid lahendada.

Liikmesriik	Bensiini ja diislikütuse kategooriad liikmesriigi kaupa 2013. aastal			
Austria	Pliivaba bensiin RON=91 E5	Pliivaba bensiin 95=<RON<98 E5	Pliivaba bensiin RON>= 98 E5	Diislikütus B7
	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud
Belgia	Pliivaba bensiin RON=95 E5	Pliivaba bensiin RON=98 E5		Diislikütus B7
	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud		Kõik andmed esitatud
Bulgaaria	Pliivaba bensiin RON=95 E5	Pliivaba bensiin RON=98 E5		Diislikütus B7
	Oktaaniarv	Oktaaniarv		Kõik andmed esitatud
Horvaatia	Pliivaba bensiin RON=95 min. (<10 ppm S)	Pliivaba bensiin 95=<RON<98 (väävlisisaldus <10 ppm)	Pliivaba bensiin RON>=98 (<10 ppm S)	Diislikütus B7

Liikmesriik Bensiini ja diislikütuse kategooriad liikmesriigi kaupa 2013. aastal						
	Kõik andmed esitatud koondnäitajadena (ei ole esitatud kütusekategooriate kaupa)			Kõik andmed esitatud		
Küpros	Pliivaba bensiin RON=95	Pliivaba bensiin RON 98		Diislikütus B7		
	Mangaan Isobutüülalkohol	Mangaan Isobutüülalkohol		Kõik andmed esitatud		
Tšehhi Vabariik	Pliivaba bensiin RON=91 E5	Pliivaba bensiin RON=95 E5	Pliivaba bensiin RON>=98 E5	Diislikütus B7	Diisel B+	
	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud	Üksnes mõnda näitajat kontrolliti sisalduse alusel (vt riigipõhine aruanne)	
Taani	Pliivaba bensiin RON=91 E5	Pliivaba bensiin RON=95 E5	Pliivaba bensiin 95=< RON<98	Diislikütus B7		
	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud (kuigi mõne näitaja puhul kontrolliti vähem kui nelja proovi)	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud		
Eesti	Pliivaba bensiin 95=<RON<98 E5	Pliivaba bensiin RON >= 98 E5		Diislikütus		
	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud		Kõik andmed esitatud		
Soome	Pliivaba bensiin RON=95 E10	Pliivaba bensiin RON=98 E5		Diislikütus B7		
	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud		Kõik andmed esitatud		
Prantsus maa	Pliivaba bensiin RON=95 E5	Pliivaba bensiin RON=95 E10		Diislikütus B7		
	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud		Kõik andmed esitatud		
Saksamaa	Pliivaba bensiin RON 91 E5	Pliivaba bensiin RON 95 E5/E10	Pliivaba bensiin RON 98 E5	Diislikütus B7		
	Olefiinid; hapnikusisaldus; metanool; isopropüülalkohol; tert-butüülalkohol; isobutüülalkohol, eetrid, millel on =>5 süsinikuaatomit molekuli kohta; muud hapnikuühendid; pliisisaldus	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud		
Kreeka	Pliivaba bensiin RON=95	Pliivaba bensiin 95=< RON<98	Pliivaba bensiin RON >= 98	Diislikütus B7		
	Oktaaniarv Mangaan	Oktaaniarv Mangaan	Oktaaniarv Mangaan	Kõik andmed esitatud		

Liikmesriik Bensiini ja diislikütuse kategooriad liikmesriigi kaupa 2013. aastal

Ungari	Pliivaba bensiin RON=95	Pliivaba bensiin RON>=98	Diislikütus B7	
	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud	
Iririmaa	Pliivaba bensiin RON=95		Diislikütus	
	Mangaan		Kõik andmed esitatud	
Itaalia	Pliivaba bensiin RON=95		Diislikütus B7	
	Kõik andmed esitatud		Kõik andmed esitatud	
Läti	Pliivaba bensiin RON=95 E5	Pliivaba bensiin 95=<RON<98	Diislikütus	Diislikütus B7
	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud
Leedu	Pliivaba bensiin RON=95	Pliivaba bensiin RON>=98	Diislikütus	
	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud	Kõik andmed esitatud	
Luksemburg	Pliivaba bensiin RON=95 E5	Pliivaba bensiin RON=98 E5	Diislikütus B7	
	Kõik andmed esitatud	Mangaan	Kõik andmed esitatud	
Malta	Pliivaba bensiin RON 95–98		Diislikütus	
	Kõik andmed esitatud		Kõik andmed esitatud	
Madalmaa	Pliivaba bensiin RON 95		Diislikütus	
	uurimismeetodil määratud oktaaniarv; mootorimeetodil määratud oktaaniarv; metanool; isopropüülalkohol; tertbutüülalkohol; isobutüülalkohol; muud hapnikuühendid; pliisisaldus; mangaan		Kõik andmed esitatud	
Poola	Pliivaba bensiin RON 95	Pliivaba bensiin RON 98	Diislikütus	
	mangaan	mangaan	Kõik andmed esitatud	

Liikmesriik				Bensiini ja diislikütuse kategooriad liikmesriigi kaupa 2013. aastal			
Portugal	Pliivaba bensiin 95–98	RON	Pliivaba bensiin RON 98			Diislikütus B7	
	mangaan		mangaan		Kõik andmed esitatud		
Rumeenia	Pliivaba bensiin E5	95–98	Pliivaba bensiin RON 98 E5			Diislikütus B7	
	mangaan		mangaan		Kõik andmed esitatud		
Slovakkia	Pliivaba bensiin E5	RON 95	Pliivaba bensiin RON 98 E5			Diislikütus B7	
	Kõik andmed esitatud		Kõik andmed esitatud		Kõik andmed esitatud		
Sloveenia	Pliivaba bensiin E5	95–98	Pliivaba bensiin RON 98 E5			Diislikütus B7	
	mangaan		mangaan		Kõik andmed esitatud		
Hispaania	Pliivaba bensiin E5	95–98	Pliivaba bensiin RON 98 E5			Diislikütus B7	
	Kõik andmed esitatud		Kõik andmed esitatud		Kõik andmed esitatud		
Rootsi	Pliivaba bensiin E5	RON 95	Pliivaba bensiin 95–98 E5			Diislikütus B7	
	metanool; etanool; isopropüülalkohol; tertbutüülalkohol; isobutüülalkohol; muud hapnikuühendid		metanool; etanool; isopropüülalkohol; tertbutüülalkohol; isobutüülalkohol; muud hapnikuühendid		FAME sisaldus		
Ühendku ningriik	Pliivaba bensiin E5	RON 95	Pliivaba bensiin 95–98 E5			Diislikütus B7	
	Kõik andmed esitatud		Kõik andmed esitatud		Kõik andmed esitatud		

4. VASTAVUS DIREKTIIVI PIIRVÄÄRTUSTELE

4.1. Bensiini käsitlevad aruanded

Kõik liikmesriigid esitasid 2013. aastal bensiiniproovide vastavuse kohta miinimumandmed. Vastavuse kindlakstegemiseks on vaja teada, millist kontrollimeetodit kasutati teatavate näitajate testimiseks, kuna korratavus ja lubatud hälbed on kontrollimeetodist tingituna erinevad. On ette nähtud, et liikmesriigid esitavad aruandevormis kõnealused andmed; kuigi nende andmete esitamine ei ole kohustuslik, on need olulised nõuetele vastavuse taseme kindlakstegemiseks. Liikmesriikidel paluti esitada 95 % lubatud hälvet ületavate proovide arv. Madalmaad ja Rootsi ei ole neid andmeid esitanud.

2013. aastal ei vastanud ELis spetsifikatsioonile kõige sagedamini järgmised näitajad:

- suvist aururõhku ületati 2013. aastal 124 korda (3,12 % juhtudel). Mitmed lubatud hälbe ületamised on siiski tingitud üleminekuperioodist, kui tarnijad vahetavad suvespetsifikaadiga kütuse talvespetsifikaadiga kütuse vastu ja vastupidi.
- RON proovid ei vastanud spetsifikatsioonile 39 korral (0,52 %) ja MON proovid 29 korral (0,34 %).

4.2. Diislikütust käsitlevad aruanded

2013. aastal ei esitanud mõned liikmesriigid täielikku teavet selliste proovide kohta, mis ei vastanud lubatud hälbele.

Kuuest diislikütuse näitajast, mille kontrollimist 2013. aastal nõuti, et vastanud spetsifikatsioonidele järgmised.

- Maksimaalne väävlisisaldus (10 ppm) oli ületatud kokku 94 proovi puhul (0,65 % kõigist proovidest). Kõigi liikmesriikide proovide keskmine väävlisisaldus jäi kohustuslikust piirväärtusest (10 ppm) siiski madalamaks.
- Kokku 44 proovi puhul (0,33 %) oli FAME sisaldus üle 7 % piirmäära (v.a B+ diislikütus).
- Destillatsiooni piirmäära ületati 16 korral (0,12 %) ja tiheduse piirmäära 5 korral (0,03 %).

4.3. Kokkuvõte

2013. aastal kontrollitud 10 095 bensiiniproovist ületas ühe või mitme näitaja lubatud hälve spetsifikatsioonid 248 proovi puhul, mis annab mittevastavuse määraks 2,5 %.

2013. aastal kuue kohustusliku näitaja suhtes kontrollitud 14 764 diislikütuseproovist ei vastanud kindlaksmääratud piirmääradele 161 proovi, mis on 1,1 % kõigist esitatud proovidest.

Spetsifikatsioonile mittevastavate proovide osa on seotud võetud proovide arvuga, mis peaks igas liikmesriigis sõltuma kütuse müügi mahust ja tarneallikatest. Kuid liikmesriikides, kus kasutatakse riiklikke süsteeme, mis ei pruugi olla samaväärsed statistiliste mudelitega A, B või C, ning kus kasutatakse statistilisi mudeleid, mis ei pruugi olla kõige sobivamad, tuleb ka silmas pidada mittevastavust ELi müügi mahule ja proovide arvu kaalutud keskmisele.

Nõuetele mittevastavuse määr (kaalutud vastavalt müügi mahule ja proovide arvule) näitab pärast 2011. aasta tippu langutendentsi diislikütuse puhul, samal ajal kui bensiini puhul on mittevastavuse määr kõikumam. 2013. aastal oli vastavalt müügi mahule kaalutud mittevastavuste määr bensiini puhul 1,8 % (olukord on võrreldes 2012. aastaga paranenud); diislikütuse puhul oli vastavalt müügi mahule kaalutud mittevastavuste määr 0,9 % (olukord on võrreldes 2012. aastaga paranenud).

Tabelis 4 on esitatud kokkuvõtte direktiivi nõuete järgimise kohta liikmesriikides 2013. aastal; kontrollitud on vastavust lubatud hälvetele ja ettenähtud aruandevormile ja sisule. Direktiivi

muudatused hõlmasid järgmise lõigu lisamist: „*Liikmesriigid määravad kindlaks karistused, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklike sätete rikkumise korral. Kindlaksmääratud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.*”

Mõned liikmesriigid on esitanud selgituse parandusmeetmete ja selliste karistuste kohta, mille riiklikud ametiasutused on määranud sellistel juhtudel, kui proovid ei vastanud spetsifikatsioonile.

Tabel 4. Kokkuvõte liikmesriikide nõuetelevastavusest 2013. aasta aruande puhul

Liikmesriik	Piirväärtuste ületamine				Ebapiisav aruandlus	
	Nõuetele mittevastavate proovide arv (NC)				Mõõtmata näitajad (MN)	
	(a)		(b)			
	Bensiin		Diislikütus	Bensiin	Diislikütus	
	NC	Kokku	NC	Kokku	(kokku 19)	(kokku 6)
AT	3	106	2	100	0	0
BE	53	2013	92	6387	0	0
BG	24	475	16	491	1	0
HR	5	105	0	168	0	0
CY	16	268	1	153	2	0
CZ	28	907	13	1237	0	0
DK	4	43	3	21	0	0
EE	5	350	1	210	0	0
FI	5	223	0	115	0	0
FR	7	487	5	420	0	0
DE	6	741	1	399	0	0
EL	1	116	4	100	2	0
HU	1	120	0	120	0	0
IE	18	199	3	199	1	0
IT	4	200	0	200	0	0
LV	0	91	0	153	0	0
LT	0	106	0	100	0	0
LU	3	66	0	86	0	0
MT	7	44	0	43	0	0
NL	>1	100	>1	100	9	0
PL	16	539	16	406	1	0
PT	1	143	0	112	1	0
RO	3	92	0	72	1	0
SK	9	151	2	122	0	0
SI	0	146	0	165	1	0
ES	0	400	0	200	0	0
SE	0	602	0	776	6	1
UK	28	1262	1	2109	0	0

#	Veerg	Selgitavad märkused
(a)	Piirväärtuste ületamine	Kui ei ole esitatud täielikke andmeid, ei ole võimalik kinnitada,

(usalduspiir 95 %)	<p>kas kõigi proovide puhul on piirväärtustest kinni peetud. Kui esitatud andmete põhjal ei ole võimalik kindlaks teha piirväärtust ületavate proovide arvu, kasutatakse sümbolit „>”, mis näitab, et piirväärtust ületavate proovide arv on miinimumväärtus ning võib olla suurem.</p> <p>Tabelis on esitatud direktiivi 98/70/EÜ kohaseid piirväärtusi ületavad proovid Mõnel juhul leiti, et proovid ületavad riiklike piirväärtusi.</p>
(b) Ebapiisav aruandlus	<p>Mõne näitaja kohta on võetud vähem proove, kuid kõigi näitajate kohta peavad olema proovid õigesti võetud, et nõuetekohaselt hinnata kütuse kvaliteeti. Liikmesriigid peaksid selgitama, millal proovid on võetud ja esitama proovivõtu tulemused.</p> <p>Tabelis on esitatud üksnes kütused, mille turuosa on >10 %.</p>

Tabel 4 kajastab praegust olukorda ja sellest ilmneb, et ELis on kütus üldiselt kvaliteetne. Komisjon leiab siiski, et olukorda annab parandada ja et liikmesriigid peaksid kütusekvaliteeti parandama.

5. JÄRELDUSED

Kütusekvaliteedi järelevalve 2013. aastal näitab, et direktiivis 98/70/EÜ sätestatud bensiini ja diislikütuse spetsifikatsioonidest on üldiselt kinni peetud ning kõrvalekaldumisi asjaomastest sätetest on väga vähe.

Kuigi liikmesriigid täidavad aruandlus- ja järelevalvenõudeid järjest paremini ja täiustavad kütusekvaliteedi järelevalvesüsteeme, ei ole mõnel juhul proovide arv siiski piisav.

Komisjon avas ja viis lõpule 20 EU Piloti menetlust 2014. aastal. Peamised probleemid olid proovivõtukord, proovide arv, riiklike süsteemide usaldusväärsus ja valede näitajate mõõtmine. Komisjon oli liikmesriikidelt saadud vastustega rahul. Kuna need meetmed võeti 2014. aastal, siis 2013. aasta aruanne ei kajasta kokkulepitud parandusmeetmeid. Komisjon loodab, et nende parandusmeetmete täielik mõju avaldub 2014. aasta aruandes.

Kuna piirväärtuste ületamisi on võrdlemisi vähe ja liikmesriigid üldiselt võtavad meetmeid nõuetele mittevastava kütuse müügitl kõrvaldamiseks, ei ole komisjonil tõendeid selle kohta, et neil rikkumistel oleks olnud negatiivseid tagajärgi sõidukitest eralduvate saasteainete heitkogustele või mootorite tööle.

Komisjon soovib liikmesriikidel võtta jätkuvalt meetmeid, et tagada kütusekvaliteedi direktiivi nõuete täielik järgimine.